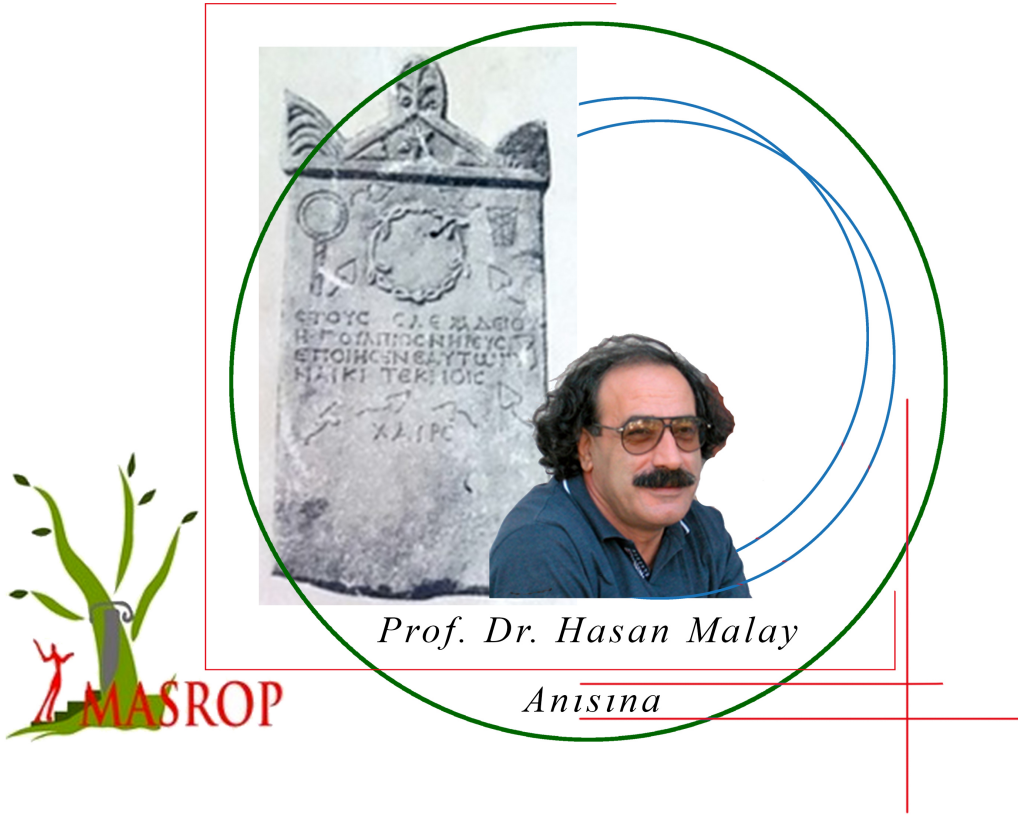

MASROP E-Dergi

Mimarlar Arkeologlar Sanat Tarihçileri Restoratörler Ortak Platformu E-Dergisi

MASROP E-Dergi Cilt 16.1 Nisan 2022

© MASROP E-Dergi, 2022

Mimarlar Arkeologlar Sanat Tarihçileri Restoratörler Ortak Platformu E-Dergisi
MASROP E-Dergi

E-Journal Common Platform of Architects, Archaeologists, Art Historians and Conservator-Restorers

MASROP E Dergi Ulusal Hakemli bir elektronik dergidir

MASROP E Dergi is a National Refereed Journal

Türkçe olarak yılda 2 sayı (Nisan ve Kasım) yayınlanır
Published in Turkish annually in two issues (April and November)

Elektronik Site Sorumlusu / Web and Graphic Design
Selçuk Öztürk

E-Dergi Tasarım / E-Journal Design
Öğr. Gör. (MA) Ceren Baykan (TÜ); Prof. Dr. Daniş Baykan (TÜ)

Posta Adresi / Address
Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, I.
Bina, Kat 1, oda nu.: 106, Klasik Arkeoloji Laboratuvarı, Güllapoğlu Yerleşkesi
22030, Merkez / Edirne

Telefon / Phone
0-284-235 95 27 Dâhili: 1202

E-posta Adresi / E-mail
masrop.e.dergi@gmail.com

İnternet Adresi / Web Address
<http://www.masrop.org>
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/masrop>

ISSN: 1307-4008

Ön Kapak Tasarım
Ceren Baykan (TÜ)

Kapak Fotoğrafi
Uzantı: <https://www.arkeolojikhaber.com/>

Cilt 16 Sayı 1 NİSAN 2022

Yayımlanan makalelerin yayın hakkı saklıdır. MASROP E-Dergi’de yer alan makaleler (tekil veya toplu şekilde) basılı olarak çoğaltılamaz veya yayımlandığı sitelerden indirilerek, ticari veya başka bir amaçla dijital platformlarda paylaşılamaz. **Yayın etiği açısından yazarların (indirdiği pdf dosyayı doğrudan yüklemesi değil), personel sayfalarında ve *academia.edu* ve *researchgate.net* gibi açık akademik veri tabanlarında makalesinin yayımlandığı sayfanın uzantısını yüklenerek dosya ulaşımı vermesi uygundur.** Bilimsel yayınlarda kaynak gösterilerek alıntı halinde kısmi kullanımlar mümkün olmakla birlikte görsellerinin başka yayında kullanımı makale yazarının, görsel sahibinin özel iznine bağlıdır. Makalelerin yazın ve görsel içeriğinin etik ve yasal sorumluluğu yazar(lar)ına aittir. MASROP E-Dergi makalelerinin görselleri aksi belirtilmediği ve kaynak gösterilmediği sürece makalenin yazarına aittir.

© MASROP E-Dergi, 2022

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Daniş Baykan (TÜ) *Editör*
Dr. Ergün Karaca (TÜ) *Yardımcı Editör*
Ceren Baykan (TÜ) *Yayın Editörü*
Uğur Alanyurt (MSGÜ) *Yardımcı Yayın Editörü*

Onursal Yayın Kurulu / Honorary Editorial Board

Oktay Ekinci Onursal Başkan / *Honorary Chief Editor (Vefat 2013)*
Prof. Dr. Belkıs Dinçol (İÜ emekli)
Prof. Dr. Turan Efe (Şeyh Edebali Ü emekli)
Prof. Dr. Mehmet Özdoğan (İÜ emekli)
Prof. Dr. Nuran Şahin (Ege Ü emekli)
Prof. Dr. Elif Tül Tulunay (İÜ emekli)
Dr. Işık Şahin (TÜ emekli)
Dr. Aksel Tibet (İFEA İstanbul / *Vefat 2019*)

Alan Editörleri / Field Editors

Prof. Dr. Daniş Baykan (TÜ) - *Antik Çağ Arkeolojisi Alan Editörü*
Prof. Dr. Ayla Sevim Erol (Ankara Ü) - *Antropoloji Alan Editörü*
Prof. Dr. Gülgün Yılmaz (TÜ) - *Sanat Tarihi Alan Editörü*
Doç. Dr. Atilla Batmaz (Ege Ü) - *Önasya Arkeolojisi Alan Editörü*
Doç. Dr. Aliye Erol Özdzibay (İÜ) *Nüvizmatik Alan Editörü*
Doç. Dr. Emma Louise Baysal (Ankara Ü) - *İngilizce Dil Editörü*
Doç. Dr. Nil Orbeyi (MSGÜ) - *Mimarlık Alan Editörü*
Doç. Dr. Hasan Peker (İÜ) - *Hititoloji Alan Editörü*
Doç. Dr. Fatma Banu Uçar Çakan (İÜ) - *Koruma Onarım Alan Editörü*
Dr. Alper Yener Yavuz (Mehmet Akif Ersoy Ü) - *Paleoantropoloji Alan Editörü*

Dergimiz *Academic Search Complete, EBSCO, Academic Journal Index, WorldCat* ve *ASOS* gibi alan indekslerinde taranan “Alan İndeksleri Tarfından Taranan Hakemli Dergi” konumundadır ve Dergipark (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/masrop>) ve ana siteden (<http://masrop.org/>) eş zamanlı yayımlanmaktadır.

Hakem Danışma Kurulu / Advisory Board

Unvan ve soyadı alfabetik / Title and surname alphabetic

Prof. Dr. Sennur Akansel (TÜ)

Prof. Dr. Daniş Baykan

Prof. Dr. Demet Binan (MSGSÜ)

Prof. Dr. Sedef Çokay Kepçe (İÜ)

Prof. Dr. Ayla Sevim Erol (Ankara Ü)

Prof. Dr. Timur Gültekin (Ankara Ü)

Prof. Dr. Gül Işın (Akdeniz Ü)

Prof. Dr. Necmi Karul (İÜ)

Prof. Dr. Gülriz Kozbe (Batman Ü)

Prof. Dr. M. Sacit Pekak (Hacettepe Ü)

Prof. Dr. Hamdi Şahin (İÜ)

Prof. Dr. Ahmet Yaraş (TÜ)

Prof. Dr. Serdar Aybek (Celal Bayar Ü)

Prof. Dr. Asnu Bilban Yalçın (İÜ)

Prof. Dr. Özlem Çevik (TÜ)

Prof. Dr. Serra Durugönül (Mersin Ü)

Prof. Dr. Bekir Eskici (Gazi Ü)

Prof. Dr. Gül Gürtekin Demir (Ege Ü)

Prof. Dr. Kaan İren (Muğla Sıtkı Koçman Ü)

Prof. Dr. Zeynep Koçel Erdem (MSGSÜ)

Prof. Dr. Sevgi Lökçe (Atılım Ü)

Prof. Dr. Gürcan Polat (Ege Ü)

Prof. Dr. Gülsün Umurtak (İÜ)

Prof. Dr. Gülgün Yılmaz (TÜ)

Doç. Dr. Selim Ferruh Adalı (Ankara Sosyal Bilimler Ü) Doç. Dr. N. Çiçek Akçıl Harmankaya (İÜ)

Doç. Dr. Çiler Altınbilek Algül (İÜ)

Doç. Dr. Atilla Batmaz (Ege Ü)

Doç. Dr. Emma Louise Baysal (Ankara Ü)

Doç. Dr. Adnan Baysal (Ankara Ü)

Doç. Dr. Yener Bektaş (Ahi Evran Ü)

Doç. Dr. Başak Boz (TÜ)

Doç. Dr. Arzu Demirel (Mehmet Akif Ersoy Ü)

Doç. Dr. Yeşim Doğan (Ankara Ü)

Doç. Dr. Emre Erdan (AMÜ)

Doç. Dr. Cevdet Merih Ereğ (Gazi Ü)

Doç. Dr. Kenan Eren (MSGSÜ)

Doç. Dr. Melda Ermiş (İÜ)

Doç. Dr. Aliye Erol Özdzibay (İÜ)

Doç. Dr. Lale Doğer (Ege Ü)

Doç. Dr. Bülent Genç (Mardin Artuklu Ü)

Doç. Dr. İlkan Hasdağlı (TÜ)

Doç. Dr. Gökhan Kağnıcı (Katip Çelebi Ü)

Doç. Dr. Hatice Kalkan (Tekirdağ N. Kemal Ü)

Doç. Dr. Semiha Kartal (TÜ)

Doç. Dr. Erkan Konyar (İÜ)

Doç. Dr. Hüseyin Köker (Süleyman Demirel Ü)

Doç. Dr. Dinçer Savaş Lenger (Akdeniz Ü)

Doç. Dr. Nil Orbeyi (MSGSÜ)

Doç. Dr. Aşkın Özdzibay (İÜ)

Doç. Dr. Hüseyin Sami Öztürk (Marmara Ü)

Doç. Dr. Hasan Peker (İÜ)

Doç. Dr. Müjde Peker (İÜ)

Doç. Dr. Deniz Sarı (Bilecik Şeyh Edebali Ü)

Doç. Dr. Nazire Papatya Seçkin (MSGSÜ)

Doç. Dr. Ayça Tiryaki (İÜ)

Doç. Dr. Özgür Turak (İÜ)

Doç. Dr. Murat Türkteki (Şeyh Edebali Ü)

Doç. Dr. Fatma Banu Uçar Çakan (İÜ)

Doç. Dr. Özgü Çömezoğlu Uzbek (İÜ)

Doç. Dr. Derya Yalçıklı (Çanakkale 18 Mart Ü)

Doç. Dr. Nalan Damla Yılmaz Usta (S. Demirel Ü)

Doç. Dr. Aslıhan Yurtsever Beyazıt (İÜ)

Dr. Ahmet İhsan Aytek (Mehmet Akif Ersoy Ü)

Dr. Mustafa Bilgin (Afyon Kocatepe Ü)

Dr. Baki Demirtaş (TÜ)

Dr. Öznur Gülhan (Ankara Ü)

Dr. Burcu Kırmızı (Yıldız Teknik Ü)

Dr. Ergün Karaca

Dr. Serdar Mayda (Ege Ü)

Dr. Alptekin Oransay (Anadolu Ü)

Dr. Hüseyin Murat Özgen (MSGSÜ)

Dr. Feyzullah Şahin (İzmir Demokrasi Ü)

Dr. Veysel Tolun (ÇOMÜ)

Dr. Alper Yener Yavuz (Mehmet Akif Ersoy Ü)

Dr. Fuat Yılmaz (TÜ)

Dr. S. Melike Zeren Hasdağlı (TÜ)

Cilt 16 Sayı 1 Nisan 2022 Hakemleri

Prof. Dr. Sedef Çokay Kepçe (İÜ)

Doç. Dr. Aşkın Özdzibay (İÜ)

Doç. Dr. Müjde Peker (İÜ)

Doç. Dr. Özgür Turak (İÜ)

Dr. Ergün Karaca (TÜ)

Dr. Işık Şahin (TÜ emekli)

Dr. Feyzullah Şahin (İzmir Demokrasi Ü)

Dr. Veysel Tolun (ÇOMÜ)

Dr. Fuat Yılmaz (TÜ)

İçindekiler

MASROP E-Dergi Künye	ii
MASROP E-Dergi Yayın Kurulu / <i>Editorial Board</i>	iii
MASROP E-Dergi Hakem Danışma Kurulu / <i>Advisory Board</i>	iv
İçindekiler	v
Editörden	vi
Araştırma Makalesi	
İpek Dağlı The Representation of Versatility: A Possible Role of Aphrodite in Perge <i>Çok yönlülüğün temsili: Perge’de Aphrodite’nin Olası Bir Yönü</i>	1-15
Melih Gül Antik Çağ’da Styloslar ve Nif Dağı Kazısı Örnekleri <i>Styli in Antiquity and Examples from the Nif Mountain Excavation</i>	16-28
Ömer Can Yıldırım Mysia’dan Bir Grup Knidos Aphroditesi Tipinde Pişmiş Toprak Heykelcik <i>A Group of Knidian Aphrodit-Type Terracotta Figurines from Mysia</i>	29-41
Kitap / Yayın Tanıtımı	
Sevtap Gölgesiz Karaca Kitap Tanıtımı; <i>Tarih Öncesinden Cumhuriyete EDİRNE Üzerine Araştırmalar</i> , Editör: Ergün Karaca, Trakya Üniversitesi Yayın No: 269, 2021, ön sayfalar+512 sayfa, Karton kapak, ISBN: 978-975-374-313-6	42-45
Nuray Pehlivan Yayın Tanıtımı; Popüler Arkeoloji E-Dergisi “ArkeoDuvar”	46-47
Haber / Takdim / Duyuru	
Fatma Nihal Köseoğlu Haber; İÜ Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Arkeolojik Kazı ve Araştırmalar Toplantısı – 19	48-49
Basın Açıklaması; Arkeologlar Derneği İstanbul Şubesi’nin 21.03.2022 tarihli Basın Açıklaması: Darphane-İ Amire Binaları İstanbul Arkeoloji Müzeleri’ni Tamamlar	50-51
Basın Açıklaması; Arkeologlar Derneği İstanbul Şubesi’nin 11.04.2022 tarihli Basın Açıklaması: Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Müzelerin Yönetiminin Milli Saraylar İdaresi Başkanlığına Devredilebilmesine İlişkin Kararname Değişikliği	52-54
Duyuru; “Arkeolojide Eski Soru(n)lara Yeni Yaklaşımlar Sempozyumu”	55

Editörden

Dergimizin 2022 Nisan sayısını yakın zamanda kaybettiğimiz Prof. Dr. Hasan Malay anısına ithaf ediyoruz. Kendisi epigrafi ve Eskiçağ tarihi verileriyle arkeolojinin sosyal yaşam kısmına büyük katkılarda bulunmuştur. Emekliliği sonrasında kendi adıyla düzenlemiş olduğu internet sayfasında (<https://www.hasanmalay.com/>) Antik Çağ sosyal yaşamına dair birçok konu yer almaktadır.

Dergimizin 2022 Nisan sayısında “The Representation of Versatility: A Possible Role of Aphrodite in Perge (Çok yönlülüğün temsili: Perge’de Aphrodite’nin Olası Bir Yönü)”, “Antik Çağ’da Styloslar ve Nif Dağı Kazısı Örnekleri” ve “Mysia’dan Bir Grup Knidos Aphroditesi Tipinde Pişmiş Toprak Heykelcik” başlıklı araştırma makaleleri; “Tarih Öncesinden Cumhuriyete Edirne Üzerine Araştırmalar” adlı kitap tanıtımı; “Popüler Arkeoloji E-Dergisi ArkeoDuvar” yayın tanıtımı; “İÜ Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Arkeolojik Kazı ve Araştırmalar Toplantısı – 19” başlıklı haber; Arkeologlar Derneği İstanbul Şubesi’nin “Darphane-İ Amire Binaları İstanbul Arkeoloji Müzeleri’ni Tamamlar” ve “Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Müzelerin Yönetiminin Milli Saraylar İdaresi Başkanlığına Devredilebilmesine İlişkin Kararname Değişikliği” başlıklı iki basın duyurusu ve “Arkeolojide Eski Soru(n)lara Yeni Yaklaşımlar Sempozyumu” duyurusu okuyucularımıza sunulmuştur.

Dergimizin kapsamına giren konulardaki kongre, sempozyum, konferans ve çalıştay gibi organizasyonların öncesinde duyuru olarak, gerçekleştirildikten sonra da haber olarak yer verilecektir. Bunun haricinde özellikle dergi kapsamındaki meslek odaları, enstitüler ve kurullar tarafından kültür varlıkları ve korumaya yönelik basın açıklamalarına da yer verilmesine özen gösterilecektir. 2022 Nisan sayısının işleyişine ve sürecine katkı sağlayan bilim insanlarına teşekkür eder, bilimle zenginleşen yarınlar dilerim.

Edirne, Nisan 2022

Basın Açıklaması

ISSN: 1307-4008

Arkeologlar Derneği İstanbul Şubesi'nin 11.04.2022 tarihli Basın Açıklaması: “**Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Müzelerin Yönetiminin Milli Saraylar İdaresi Başkanlığına Devredilebilmesine İlişkin Kararname Değişikliği**”

Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 29 Mart 2022 tarih ve 97 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde “Başkanlık Cumhurbaşkanı'nın onayıyla yeni müze kurabilir veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait müzelerinin yönetimini devralabilir” maddesi eklenmiştir. Bu karar Derneğimizin de içinde bulunduğu kültürel mirasla ilintili meslek gruplarını müzelerimizin geleceği hakkında büyük bir endişeye itmiştir.

Milli Saraylar İdaresi, Cumhuriyetin ilanı ve halifeliğin kaldırılması ardından saltanat mülklerinin topluma sunumu ve yönetimi amacıyla TBMM bünyesinde kurulmuştur. Bu kapsamda doğal olarak bünyesinde saraylar, köşkler, kasırlar ve fabrikalar barındırmaktadır. Tüm bu yapıların ve bunların koleksiyon objelerinin kültürel ve tarihi arka planlarına sadık kalarak korunmaları, restore edilmeleri ve milli kültürümüzün değerli birer unsurları olarak modern müzecilik anlayışı içinde ziyaret edilmelerini sağlamak Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'nın temel işlevidir. Bu işleyle ülkemizin kültürel mirasının yönetiminde kendi alanında önemli bir deneyim biriktirmiş değerli bir kurumdur.

Ancak 10 Temmuz 2018 tarihinde 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yapılan düzenlemeler kurumun Cumhurbaşkanlığı'na bağlanmasını beraberinde getirmiş ve bu süreci takiben kurumun kendi ilgi alanı dışında genişlemesine yönelik çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. 6 Eylül 2019 tarihinde yayımlanan 44 numaralı kararname ile Topkapı Sarayı ile birlikte, İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nin hemen yanı başında bulunan ve Müze'nin genişleme alanı olan Darphane-i Amire binaları da Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'na bağlanmıştır. Bu kararlar Milli Saraylar Dairesi, ülkemizin en değerli arkeolojik koleksiyonunun bulunduğu ve tartışmasız ülkenin en köklü müzesi olan Arkeoloji Müzeleri'nin genişleme alanındaki mekanları bünyesine katarak bu Müze'nin ihtiyaçlarını görmezden gelmiş ve bunun sonucu olarak da bu Müze'nin çalışma kapasitesine büyük darbe indirmiştir. Aynı kararlar Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı Restorasyon ve Konservasyon Merkez Müdürlüğü laboratuvarlarının yerleşik olduğu yapılar da boşaltılarak Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'na devredilmiştir. Bu süreçte bu laboratuvarın uzmanları ile Bakanlığın büyük paralar harcayarak almış olduğu donanımları programsız olarak yerinden edilmiş ve değersizleştirilmiştir. Yine aynı kararın uygulanması sırasında, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Topkapı Sarayı'nda çalışan deneyimli kadrolarının büyük bölümü birikimleri heba edilerek işlerinden uzaklaştırılmıştır.

Dolayısıyla Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı bu süreci, kendisine bağlanan mekânları alırken ülkenin çok değerli kültürel mirası ve bu konuda hizmet veren uzman personeli ve donanımını yok sayarak işletmiştir.

Henüz bu sürecin kaygıları yaşanırken ve düzeltilmesi taleplerimiz dile getirilirken (Bkz. 21.03.2022 tarihli basın açıklamamız) 29 Mart 2022 tarihli ve 97 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'na kamu kurum ve kuruluşlarına ait diğer tüm müzelerin yönetiminin de devralınabilmesi yetkisi verilmiştir. Bu çerçevede İstanbul özelinde bir değerlendirme yaptığımızda İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün web sitesinde yer alan veriler kapsamında bu Müdürlüğe doğrudan bağlı 14, Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü'ne bağlı 1, Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne bağlı 5, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı 10, üniversitelere bağlı 8 müzenin yönetimi, Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'na devredilebilir.

Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'na bağlanması olasılık dahilinde olan müzelerin her biri farklı temalar ve koleksiyonlara sahiptir ve her birinin yönetimi kendi alanında özeldir. 18. yüzyıldan bu yana koleksiyonlarının özelliklerine göre farklılaşan müzeler, toplama, koruma, araştırma, yorumlama, sergileme gibi işlevlerini koleksiyon içeriklerine göre belirler ve bu bağlamda bir yönetim planı uygular. Dolayısıyla müzelerin tümünün aynı biçimde ve tek elden yönetilmeleri müzecilik anlayışı ile bağdaşmaz ve böylesine bir uygulama müzelerimizi yönetilmez hale getirebilir, korumak ve geleceğe aktarmakla yükümlü olduğu müze koleksiyonlarına onarımı imkansız zararlar verebilir.

ICOM'un 21-22 Temmuz 2019 tarihlerinde Paris'teki 139. oturumunda önerdiği tanımda belirtildiği üzere, Müzeler geçmiş ve geleceği değerlendirebileceğimiz, bu amaçla diyalog kurmamızı sağlayan, demokratikleştirici, kapsayıcı ve çok sesli alanlardır. Müzelerin yönetim şekillerinin değişimi gerekli ise kültür varlıklarının gelecek nesiller için güvence altına alınabildiği, her bir bireyin kültürel mirasa erişimi için eşit haklar sağlandığı, kâr amacı gütmeyen, katılımcı ve şeffaf, insan onuru ve sosyal adalete, bütün dünyayı ve insanlığı kapsayan biçimde eşitliğe ve iyiliğe katkıda bulunmak için şekillendirilebilir. Dolayısıyla müzelerimizin tüm bu kriterleri yerine getirebilmesi için yönetim şekillerine dair verilecek önemli kararların, diyalogla kapsayıcı ve çok sesli ortamlarda alınması zorunludur. Aksi

... Arkeologlar Derneği İstanbul Şubesi'nin 11.04.2022 tarihli Basın Açıklaması: "Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Müzelerin Yönetiminin Milli Saraylar İdaresi Başkanlığına Devredilebilmesine İlişkin Kararname Değişikliği", *MASROP E-Dergi* 16.1, 2022, 52-54.

biçimde alınan ya da alınacak olan kararlar müzelerimiz ve kültürel mirasımız açısından son derece riskli ve geri dönülmesi mümkün olmayan zararlar getirebilir.

Tekrar belirtmek isteriz ki, Milli Saraylar İdaresi uzun yıllar kuruluş amaçları doğrultusunda kurumsal kapasitesini geliştirmiş önemli bir kültürel miras yönetimi kurumudur. Ancak vizyonu, misyonu, kurumsal kapasitesi ve mevcut araçları her türlü müzenin yönetimine aday olacak biçimde değil, saray, köşk ve kasırların ziyarete açılmasına, bakım ve onarımlarının yapılmasına göre kurgulanmıştır ve bu kapsam içinde kalması kendisi açısından da diğer kurum ve kuruluşlara ait müzeler açısından da son derece yararlı olacaktır.

Tüm bu nedenlerle söz konusu kararnamede yapılan değişikliğin geri alınmasının kamu yararı çerçevesinde zaruri olduğu düşüncemizi kamuoyuna duyururuz.

<https://arkeologlarderneđist.org/aciklama.php?id=48>